

La UAB inaugura l'Any de les Llengües

La Universitat Autònoma de Barcelona ha declarat el curs acadèmic 2002-2003 Any de les Llengües a la UAB, un esdeveniment al voltant del coneixement i l'aprenentatge lingüístic i dels processos de creació literària, que té l'objectiu de millorar el coneixement, la difusió, l'estudi i el bon ús de les llengües.

L'Any de les Llengües s'inicia amb la inauguració del curs acadèmic 2002-2003. L'acte serà presidit per Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya, i hi seran presents els rectors de les universitats catalanes.

Les activitats de l'Any de les Llengües continuaran amb un cicle de conferències i taules rodones, que es perllongaran durant tot el curs, i en què participaran investigadors i professors universitaris d'arreu del món, com Edward Said, Colette Grinevald, Violeta Demonte o Josep M. Nadal, i escriptors de la talla de José Saramago, Gunter Grass i Ryszard Kapuscinski, entre d'altres. Tots ells parlaran sobre les possibilitats, les necessitats o els problemes que tenen la llengua i la capacitat lingüística com a element central.

La programació de l'Any de les Llengües a la UAB vol despertar l'interès de la comunitat universitària, provocar reflexions i discussions sobre els diversos aspectes de la llengua i, sobretot, propiciar la participació i la col·laboració d'un espectre molt ampli de persones.

Les conferències o taules rodones que s'han programat tenen, així, un objectiu informatiu, cultural i de sensibilització, i al mateix temps volen posar damunt la taula temes

cabdals de la vida social, intel·lectual, artística i científica.

Amb la declaració del curs 2002-2003 com a Any de les Llengües, la Universitat vol posar també l'èmfasi, dins i fora de la Universitat, en la importància del bon coneixement de llengües i del seu bon ús per a la pràctica de les tres funcions bàsiques de la universitat: la docència, la recerca i la relació amb la societat, a més de millorar el coneixement de terceres llengües i els usos comunicatius i instrumentals del català i el castellà a la mateixa comunitat universitària.

Altres accions

Per això, al llarg d'aquest curs, la UAB reforçarà i endegarà altres actuacions vinculades al bon ús de les llengües i fomentarà el seu aprenentatge a través d'UAB Idiomes, el Servei d'Idiomes Moderns, el Gabinet de Llengua Catalana o els centres i aules d'autoaprenentatge, una tasca que es fa tant als campus de Bellaterra i Sabadell com a Barcelona, i que aquest any es beneficiarà de descomptes i d'un tractament que afaïoreix especialment els usuaris.

Una altra iniciativa serà la preparació i difusió de diversos materials, inclosos cursos, per ajudar a l'ús pràctic d'idiomes i el bon ús de les llengües. També es millorarà la infraestructura de planificació i coordinació de l'activitat de formació i aprenentatge lingüístic, amb la pròxima aprovació del Programa de Desen-



d'importància social o educativa i permetre en el futur portar a terme accions en els àmbits lingüístics. Per tant, el cicle de conferències incidirà en els diversos aspectes que fan de la llengua i de les llengües elements

Continua a la pàg. 3

Festa Major 2002

El divendres 18 d'octubre, se celebra la 17a edició de la Festa Major de la UAB, l'activitat amb més participació de tot el campus. La festa començarà a les 12 del migdia i s'acabarà a les 9 del vespre. Durant tot el dia, hi haurà actuacions dels grups estables de Cultura en Viu: el Cor de la UAB, l'Orquestra, els Ganàpies de l'Autònoma, l'Aula de Dansa i l'Aula de Teatre, i també del Combo de l'Aula de Música, activitats que s'intentarà emmarcar dins del programa de l'Any de les Llengües. La plaça Cívica també serà l'escenari d'una fira d'associacions de la UAB. D'altra banda, l'Eix Central s'omplirà de les ja tradicionals parades de menjar i beguda; l'Escenari Gran, situat al pàrquing de Ciències, oferirà la música més canyera, amb l'actuació de grups com Obrint Pas, La Carrau o Cheb Balowski, entre d'altres. I el més esperat, la novena edició de l'Escenari Boig, situat a la gespa de la Facultat de Dret.

Estudiants assessors

Els estudiants de segon cicle de les titulacions de Biologia, Dret, Física, Humanitats, Informàtica o Veterinària, o d'últim curs de Ciències Empresarials o Relacions Laborals podran assessorar i orientar els nous estudiants de primer curs en tots els temes relacionats amb la seva vida acadèmica i social a la Universitat. Aquesta iniciativa vol contribuir a una millor integració dels alumnes de nou ingressats a la UAB.



Consell de Govern

El Consell de Govern que va tenir lloc el 25 de juliol passat va aprovar la pertinència del nomenament d'un doctor *honoris causa* per la Facultat de Medicina.

El rector, Lluís Ferrer, va presentar un informe sobre la Llei catalana d'universitats (LCU) recentment aprovada pel Consell Executiu de la Generalitat, i que es debatrà pròximament al Parlament de Catalunya. Atès que el projecte de llei recull alguns dels canvis proposats per la comissió creada *ad hoc* pel Consell, els quals van millorar el document inicial però sense modificar-ne l'estructura, cal remarcar que el text presenta algunes limitacions i deficiències que caldria corregir en el tràmit parlamentari. Els punts més destacables que s'han

de modificar o millorar són: superar les inconcrecions, concretament les relatives a tipologies de personal acadèmic i investigador; afegir disposicions transitòries que regulin clarament i de forma satisfactòria la situació del professorat contractat; explicitar clarament les obligacions i les competències exclusives del Departament i de les universitats, per tal de fomentar l'autonomia universitària, i establir un pla de finançament pluriennal per al conjunt de les tasques de les universitats que assegurí que al llarg dels pròxims anys es farà un esforç significatiu i continuat que possibilitarà la implementació real de la Llei i l'aproximació progressiva a la mitjana en inversió en educació superior i recerca dels països de l'OCDE i dels estats membres de la Unió Europea.

Cursos de preparació als estudis per a alumnes de nou ingrés

Dins del marc de les accions dirigides als estudiants de nou accés, les facultats de Ciències, de Ciències Econòmiques i Empresariales, de Ciències Polítiques i de Sociologia, i de Dret, com també l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria i la d'Estudis Empresariales de Sabadell, organitzen assignatures i cursos propedèutics per tal de situar aquests alumnes en el grau de coneixement adequat per seguir amb més fluïdesa les assignatures del seu pla d'estudis. Aquests cursos s'inicien el mes de setembre, abans de començar el curs acadèmic.

Enguany, les titulacions que tenen assignatures o cursos propedèutics són:

- Diplomatura de Ciències Empresariales: Introducció al Càlcul, Iniciació a la Comptabilitat
- Diplomatura d'Estadística: Matemàtiques
- Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses: Matemàtiques per a Economistes
- Llicenciatura de Ciències Polítiques i de l'Administració: Fonaments Matemàtics i Estadística
- Llicenciatura de Dret: Curs Propedèutic de Dret (45 hores), Curs d'Introducció al Dret (49 hores)
- Llicenciatura d'Economia: Matemàtiques per a Economistes
- Llicenciatura de Física: Introducció a la Física
- Llicenciatura de Psicologia: Programa de Biologia, Programa de Metodologia
- Llicenciatura de Sociologia: Fonaments Matemàtics i Estadístics
- Enginyeries: Tallers de Matemàtiques per als Enginyers: Matrius, Tallers de Matemàtiques per als Enginyers: Matrius i Derivades i Integrals, Tallers de Matemàtiques per als Enginyers: Derivades i Integrals

Alguns d'aquests cursos donen la possibilitat d'obtenir crèdits de lliure elecció.

A més, la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales també ofereix el Curs Propedèutic d'Estadística, adreçat a estudiants que han de cursar l'assignatura Estadística I i II (alumnes de segon curs amb tot el primer superat al juny).

Sumari

Programa de l'Any de les Llengües	3
Conferència sobre la SIDA	4
Congrés d'Anatomia Clínica	4
El primer banc de teixits animals	5
Els líquens han facilitat la conservació de l'arc de Berà	6
Levitació magnètica	7
Projecte per desenvolupar una mà biònica	7
Grup de Recerca sobre Migracions	8
Estudis urbans i regionals europeus	9
Observatorio de Salud y Mujer	10
Conèixer les biblioteques	11
Conferència Internacional sobre Comunicació Intercultural	12
Xavier Tolsa rep el prestigiós premi Salem	12

L'AUTÒNOMA
Publicació de la Universitat
Autònoma de Barcelona

setembre 2002. Núm. 155

Les opinions expressades
pels entrevistats reflecteixen
únicament les seves idees.

Està prohibida la reproducció
total o parcial dels continguts
d'aquesta revista sense
l'autorització escrita de l'editor.

Universitat
Autònoma de Barcelona
Unitat de Comunicació
Gabinet de Premsa
Edifici Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot
obtenir i imprimir
en format Acrobat
via Internet a través
del web de la UAB
a l'adreça

<http://www.uab.es/>

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Any de les Llengües

Ve de la pàg. 1

volupament del Pla de Qualitat Lingüística, escrit des de la perspectiva plurilingüe, i amb l'establiment, sota la direcció de la Secretaria General de la UAB, d'un ens de coordinació de les diverses instàncies d'ensenyament i aprenentatge d'idiomes.

Activitats paral·leles

Al llarg del curs es realitzaran altres activitats paral·leles, com el llançament de la col·lecció de llibres «El Camaleó», una nova col·lecció de traduccions inèdites de tots els gèneres al català, tant actuals com històriques, a partir de textos de gran interès literari escrits en llengües molt diverses. Aquesta col·lecció està editada conjuntament per la Facultat de Traducció i d'Interpretació de la UAB i Arola Editors, que presentaran els tres primers llibres entre els mesos de novembre i desembre.

Cada volum anirà acompanyat d'un CD-ROM que, a més de contenir la traducció i l'original acarats, disposarà d'un enregistrament oral de l'obra original que es podrà consultar directament.

Els primers títols de la col·lecció són *Pan Gu crea l'univers. Contes tradicionals xinesos*, amb traducció de Carles Prado; *Nit de*

tempesta i altres poemes, d'Hugo von Hofmannsthal, amb traducció de Joan Fontcuberta, i *L'armari. Tres*

peces de teatre no modern, de Yukio Mishima, amb traducció de Mercè Altimir.

Cicle de conferències del primer trimestre

15 d'octubre de 2002 18 h Sala d'actes del Rectorat	COLETTE GRINEVALD, PROFESSORA DE LA UNIVERSITAT DE LIÓ 2 <i>Llengües en perill d'extinció. El cas amerindi</i>
29 d'octubre de 2002 18 h Casa Convalescència UAB	VIOLETA DEMONTE, PROFESSORA DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE MADRID <i>El cervell i l'imperi: gramàtica universal i llengües romàniques</i>
12 de novembre de 2002 18 h Casa Convalescència UAB	JOSEP QUER, PROFESSOR DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA (ICREA) <i>Llengües minoritàries inaudibles: què sabem de les llengües de signes?</i>
26 de novembre de 2002 18 h Sala d'actes del Rectorat	JOSEP NADAL, PROFESSOR DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA <i>Llengua literària i llengua parlada</i> <i>El condicionament de l'escriptura</i>
13 de desembre de 2002 12 h Sala d'actes del Rectorat	RYSZARD KAPUSCINSKI, PERIODISTA I ESCRIPTOR <i>El món contemporani i les perspectives de futur</i>

Aprendre anglès des de casa

El Consell Interuniversitari de Catalunya, format per les vuit universitats públiques catalanes, ha posat en marxa, de cara al curs vinent, l'Escola Virtual d'Idiomes per a Universitaris (EVIU), amb l'objectiu d'oferir una formació en un entorn no presencial en una tercera llengua, per tal d'assegurar a tots els estudiants universitaris de Catalunya l'accés a una bona i rigorosa oferta de formació.

Programa Universitat-Empresa

El 5 de juliol passat va tenir lloc el lliurament de diplomes als setanta-dos estudiants de la dotzena promoció del Programa de Cooperació Educativa Universitat-Empresa, que han cursat el segon cicle de la llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses a la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales, els quals han rebut valoracions positives per als dos períodes de pràctiques realitzats en empreses i institucions del Programa. A l'acte, que va tenir lloc al Centre Cultural Caixa Catalunya, La Pedrera, i que va ser presidit per rector Lluís Ferrer, van assistir-hi Josep Manel Basáñez, vicepresident primer de la Cambra de Comerç de Barcelona; Joan Clavera, degà de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales; Pere Miró, president del Consell

Social de la UAB; i Enric Ribas, director del Programa Universitat-Empresa. Va cloure l'acte l'alcalde de Barcelona, Joan Clos.

Miquel Nadal, secretari d'Estat d'Afers Estrangers, va pronunciar la conferència «Economia i política avui: cap a quin món anem».

Així mateix, es van lliurar els guardons corresponents a la vuitena edició del Premi Universitat-Empresa, que patrocina el Consell Social de la UAB, i que un jurat presidit pel degà de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales atorga als millors treballs professionals presentats pels estudiants del Programa.

Els guanyadors dels dos primers premis van ser Mònica Valenzuela Torradas, amb «Selecció i seguiment d'una cartera d'inversió», i Jaume Echaurren Muixí, amb «Estudi d'implantació d'un centre logístic».



Joan Clos i Lluís Ferrer, en el lliurament de diplomes.



Conferència sobre la SIDA

Coneixement i compromís per a l'acció. Aquest és el lema de la XIV Conferència Internacional de la SIDA, que es va inaugurar a Barcelona el 7 de juliol, amb una espectacular escenificació de Comediants que va tenir el seu moment més emotiu quan es van encendre quinze mil espelmes en memòria de les víctimes d'aquesta epidèmia.

La Conferència va congrega més de quinze mil científics, polítics, representants d'ONG i responsables d'empreses farmacèutiques. La Fundació Autònoma Solidària va aportar-hi tretze voluntaris, que van proporcionar tasques d'atenció, d'acompanyament, d'informació i de coordinació als prop de mil participants que es van allotjar a la Vila Universitària de la UAB.

D'altra banda, el responsable del Programa de Salut de la Fundació, Isidre Plaza, va ser becat per participar en alguns dels actes actuant com a facilitador i realitzant tas-

ques de promoció de les relacions entre els participants a la Conferència.

La Fundació Autònoma Solidària, una de les entitats que integren la Xarxa 2002, va participar-hi amb un estand permanent on s'oferia tot tipus

“Voluntaris d'Autònoma Solidària”

d'informació sobre aquesta malaltia, que es va diagnosticar fa 21 anys.

L'acte d'inauguració de la Conferència Internacional de la SIDA va ser presidit per la infanta Elena, i hi van assistir el president de la Generalitat, Jordi Pujol, l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, i els presidents de la cimera, Josep Maria Gatell i Jordi Casabona, metge i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, que va destacar «l'oportunitat que la cimera constitueix per intercanviar experiències».

La presentació de les jornades es va fer amb la lectura d'un manifest a càrrec dels copresidents de l'esdeveniment, Jordi Casabona i Josep Maria Gatell, que van destacar que «la solució» a la SIDA «exigeix el compromís social i econòmic global continuat als països en via de desenvolupament». Segons Casabona, parlar del virus de la SIDA i de la malaltia és parlar «d'un problema internacional de gran magnitud que amenaça el desenvolupament dels països».

L'objectiu de la conferència mundial és obrir un espai on les comunitats mèdica i civil puguin debatre i intercanviar experiències sobre l'estat actual de la malaltia i sobre els últims avenços científics en relació amb la infecció pel VIH. Així, la conferència de Barcelona pretén donar continuïtat al que es va acordar en l'últimencontre –que va tenir lloc a Durban (Sud-àfrica), el 2000–, on es va donar a conèixer a tot el món que el 90 % de les persones afectades pel VIH viuen en països del tercer món.

Congrés d'Anatomia Clínica

El dilluns dia 22 de juliol de 2002 va tenir lloc a l'Hotel Campus, situat al campus de la Universitat Autònoma de Barcelona, l'acte d'inauguració del congrés internacional conjunt entre la British Association of Clinical Anatomists i la Sociedad Anatómica Española. L'objectiu d'aquesta trobada és crear un fòrum d'intercanvi cien-

tífic entre els professionals interessats en l'anatomia clínica (anatomia topogràfica i descriptiva, anatomia a través de la imatge en totes les modalitats, anatomia microscòpica i ultraestructura, desenvolupament i creixement, neuroanatomia, docència i tècniques d'ensenyament) i, en general, en qualsevol camp científic relacionat amb la formació i investigació anatòmica.

El rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, Lluís Ferrer i Cautbet, va ser l'encarregat d'encetar les jornades amb un petit discurs de benvinguda als assistents, on va mostrar la seva satisfacció pel fet que s'hagi escollit el campus de la UAB com a seu del Congrés. També va destacar la importància d'aquest tipus de congressos que fomenten l'intercanvi de propostes metodològiques fetes per professionals de tot el món en el camp de l'anatomia clínica. A l'acte de benvinguda, també hi van ser presents el professor Javier Puerta, secretari general de la Sociedad Anatómica Española (SAE), i el professor Roger Soames, secretari general de la British Association of Clinical Anatomists (BACA).

Pel seu component generalista, la reunió no només va ser oberta estrictament als membres de la BACA i la SAE, sinó que també hi van acudir alguns professionals de la salut que fan ús de l'anatomia (professionals de les àrees quirúrgiques, medicoquirúrgiques, rehabilitació, ortopèdia, neurologia, radiodiagnòstic, etcètera). Al Congrés, hi van participar 144 professionals vinguts de disset països diferents.



El professor Javier Puerta i el degà de Medicina, Àlvar Net.

El primer banc de teixits animals

El primer banc de tot el món amb diferents tipus de teixits d'origen animal disponibles per a tota la comunitat científica estarà ubicat a la Universitat Autònoma de Barcelona. La seva creació ha estat aprovada recentment pel Ministeri de Ciència i Tecnologia, dependrà de la Facultat de Veterinària de la UAB i hi participarà el Parc Zoològic de Barcelona.

El BTAC (Banc de Teixits Animals de Catalunya) obtindrà, caracteritzarà, processarà, conservarà i subministrarà teixits, principalment relacionats amb malalties priòniques, però és obert a qualsevol tipus de teixit animal d'interès per a la recerca veterinària. Facilitarà la recerca en malalties priòniques animals i en neuropatologia comparada, l'estudi de teixits diana en

“facilitarà la recerca sobre malalties”

espècies domèstiques i salvatges susceptibles de patir malalties priòniques, i la recerca sobre els mecanismes que intervenen en el desenvolupament de malalties neurodegeneratives. Una de les principals conseqüències de l'existència del BTAC serà la reducció de la manipulació i l'ús d'animals per a experimentació, ja que optimitzarà l'ús de les mostres obtingudes de cada animal.

Es tracta del primer banc de teixits animals de tot el món, ja que les col·leccions de teixits animals que existeixen actualment en alguns centres de recerca no poden qualificar-se de «bancs» perquè no són a l'abast de la resta de la comunitat científica. A Europa no n'existeix cap precedent, i als EUA els centres d'investigació dels parcs zoològics només disposen de bancs específics de cèl·lules germinals i criopreservació d'embrions, mentre que l'Armed Forces Institute of Pathology, centre paradigmàtic en recerca veterinària, té un gran arxiu de neuropatologia però no disposa de banc de teixits.

El BTAC seguirà el model dels actuals bancs de teixits neurològics humans, també anomenats bancs de cervells, que ofereixen teixit ner-

viós als grups de recerca en malalties neurològiques, i omplirà el buit que existeix en aquest àmbit en medicina veterinària. Inicialment, es crearà a partir de les col·leccions que ja existeixen del Priocat (Laboratori de Referència en Malalties Priòniques Animals de Catalunya, a la UAB), del Servei de Patologia Animal de la UAB i del Parc Zoològic de Barcelona. El banc continuarà tant teixit fresc (congelat) com processat (fixat amb formol o processat amb parafina) i les sol·licituds de material seran avaluades per un comitè científic.

El BTAC donarà el tret de sortida a altres bancs de teixits animals. Des de novembre de 2000, amb el diagnòstic del primer cas autòcton d'encefalopatia espongiforme bovina, es fa necessari disposar a Espanya de diversos bancs de teixits animals que, de forma coordinada, acullin el material corresponent als animals afectats per les malalties priòniques. La xarxa que en resulti hauria d'estar coordinada entre si, amb altres bancs de teixits animals que puguin sorgir a la resta del món, i amb els bancs de teixits humans.



Laboratori del Banc de Teixits.

Professors de la UAB col·laboren en l'elaboració de gramàtiques

Diversos professors dels departaments de Filologia Catalana i de Filologia Hispànica de la Universitat Autònoma de Barcelona han col·laborat en l'elaboració de dues gramàtiques descriptives de la llengua espanyola i catalana.

En la redacció de la *Gramàtica descriptiva de la llengua espanyola* (Madrid: Espasa, 1999), hi han participat cinc professors de la UAB, que han redactat vuit capítols, entre els quals es troben Santiago Alcoba, Josep Maria Brucart i Maria Lluïsa Hernanz, del Departament de Filologia Hispànica, i Carme Picallo i Gemma Rigau, del Departament de Filologia Catalana. Aquesta gramàtica consta de 78 capítols encabits en 3 volums.

Pel que fa a la *Gramàtica del català contemporani* (Barcelona: Empúries, 2002), els professors de la UAB han estat majoria en la redacció de capítols del llibre respecte dels professors d'altres universitats: quinze professors d'un total de cinquanta-vuit autors. Del Departament de Filologia Catalana hi han participat: Joan Mascaró, Teresa Vallverdú, Pilar Prieto, Teresa Cabré, Eulàlia Bonet, Núria Martí, Gemma Rigau, Carme Picallo, Anna Bartra, Xavier Villalba, Teresa Espinal, Anna Gavarró i Jaume Solà, i del Departament de Filologia Hispànica: Maria Lluïsa Hernanz i Josep Maria Brucart. Aquesta gramàtica està estructurada en 52 capítols repartits en 3 volums.

Aquestes dues publicacions són actualment obres de referència sobre les dues llengües. Tot i que cap de les dues gramàtiques són normatives (tasca assignada a la Real Academia de la Lengua i a l'Institut d'Estudis Catalans, respectivament), sinó que són descriptives d'ambdues llengües, se les considera una eina valuosa tant per veure l'estat i l'ús actual de la llengua com per a la futura elaboració de noves gramàtiques normatives. El fet que es tracti de dues obres descriptives no impedeix pensar que siguin uns treballs cridats a exercir una forta influència en la fixació de punts no resolts per les respectives gramàtiques normatives.



Els líquens han facilitat la conservació de l'arc de Berà

Un estudi sobre la conservació de l'arc de Berà dut a terme per investigadors del Departament de Biologia Animal, de

Biologia Vegetal i d'Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona ha posat de manifest que les capes de líquens que han recobert la superfície de les seves pedres al llarg dels segles han afavorit la conservació del monument. Els científics han observat que la cara nord, la que presenta una quantitat més gran de dipòsits d'oxalats (producte del metabolisme dels líquens), és la part millor conservada de l'arc. Al mateix temps, aquests organismes han deixat una empremta que ha permès comprovar una sèrie d'incògnites arqueològiques, com és la ubicació i la cronologia històrica d'alguns carreus. La recerca aporta un nou enfocament a les tècniques de datació de monuments i pintures rupestres basant-se en els dipòsits d'oxalats dels líquens.

L'arc de Berà ha experimentat des de la seva construcció, a finals del segle I aC, diferents restauracions, concretament els anys 1788, 1840, 1936 i, la darrera, al llarg dels anys 1994-98. Durant aquesta última restauració, un equip de científics del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit pel professor Josep Girbal, va

analitzar els dipòsits d'oxalats que recobreixen les pedres (producte del metabolisme dels líquens que s'hi instal·len) amb la finalitat de determinar, per un nou mètode de datació, la



disposició original dels carreus que conformen la inscripció de la part superior del monument. Aquest mètode de datació, utilitzat fins ara en només un parell de casos, consisteix en la datació per carboni 14 dels dipòsits d'oxalats presents a la superfície dels monuments arqueològics.

En l'afany per conèixer la posició correcta dels carreus de la inscripció del monument (encara no se sabia si la ubicació dels carreus de la inscripció era d'origen romà o procedia d'una reubicació durant la restauració de 1840), els científics de la UAB han fet una descoberta important: els líquens han tingut un paper protector

en la conservació de l'arc de Berà, ja que la cara nord, la que presenta una quantitat més gran de dipòsits d'oxalats, és la part en millor estat de conservació. En les altres zones del monu-

ment, la pedra ha patit més els efectes de l'erosió. Amb el mètode de datació, els investigadors de la UAB es van trobar amb una paradoxa: en uns casos, l'edat dels dipòsits d'oxalats superava àmpliament l'edat del monument (en uns mil anys), i en altres casos situava la data d'ubicació de les pedres posterior a la restauració de 1840. Per tal de resoldre la paradoxa, els investigadors van analitzar els dipòsits d'oxalats i l'estructura dels líquens per tècniques avançades de microscòpia electrònica amb microanàlisi, microscòpia confocal i anàlisi química cromatogràfica als serveis científicotècnics de la

UAB, així com l'anàlisi de carboni 14 mitjançant l'accelerador de partícules AMS dels laboratoris General lomex Corporation d'Oxford.

Tota aquesta tecnologia ha dut els investigadors a aclarir l'origen de la paradoxa: els líquens que recobreixen el monument obtenen en uns casos el carboni de la pedra substrat, un carboni 14 tan vell que provoca l'envelliment en els resultats. En altres ocasions, el carboni procedeix dels gasos de l'entorn (alguns deguts a la contaminació), la qual cosa implica una distorsió en el metabolisme del líquen i, per tant, una alteració en la datació.

Consorci Centre de Recerca Matemàtica

El Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya va aprovar, el dia 9 de juliol, la constitució del Consorci Centre de Recerca Matemàtica (CRM) i els seus estatuts. El CRM va ser creat l'any 1984 per l'Institut d'Estudis Catalans, amb l'objectiu d'estimular la recerca matemàtica a Catalunya mitjançant programes de visita de científics estrangers, programes de recerca, cursos i seminaris.

L'any 1989, el CRM es va adscriure a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) com a institut universitari. El nou Consorci està integrat per la Generalitat, mitjançant el DURSI, i l'Institut d'Estudis Catalans. El CRM s'ha consolidat en els darrers anys com un dels centres de recerca matemàtica més destacats d'Europa. El professor Manuel Castellet ha estat nomenat director del nou consorci.

Nou microscopi confocal

El Servei de Microscòpia de la UAB ha adquirit un microscopi confocal ultraspectral, amb innovacions tecnològiques capdavanteres en el camp de la microscòpia confocal.

El microscopi obre tot un ventall de noves aplicacions científiques que fins ara no es podien desenvolupar amb el microscopi confocal de què disposava el Servei de Microscòpia, com són l'optimització de l'excitació i emissió dels fluorocroms, l'optimització en la separació dels diferents senyals, la realització d'estudis *in vivo*, i la possibilitat de tècniques molt recents, com el FRET (*fluorescence resonance energy transfer*) i el FRAP (*fluorescence recovery after photobleaching*), que apropen el món de la microscòpia als estudis biomoleculars.

Levitació magnètica

La levitació magnètica és una de les propietats més característiques i importants dels superconductors. Gràcies a aquest fenomen, s'han pogut construir trens d'alta velocitat per levitació magnètica (maglev). Aquest tipus de trens, com el de fabricació alemanya enllestit fa uns dies per al seu ús a Xangai, levita sobre les vies gràcies a les forces d'interacció entre els camps magnètics produïts als imants o bobines situats al tren i als rails. En levitar, el tren pot desplaçar-se sense que hi hagi cap fregament amb els rails, amb la qual cosa pot assolir velocitats molt elevades. Els camps magnètics del tren de Xangai són creats per electroimants convencionals, però el desafiament futur consisteix a emprar materials superconductors, que permeten el pas

de grans quantitats de corrent amb poca pèrdua d'energia. Al Japó ja existeix actualment un prototipus a escala real d'aquests trens, amb imants superconductors, que ha assolit una velocitat rècord de 550 km/h. Un dels problemes, però, que tenen aquests trens és que els materials superconductors requereixen ser refredats a temperatures molt baixes (pocs graus per sobre del zero absolut) per funcionar. Aquest problema es pot resoldre utilitzant els superconductors d'alta temperatura descoberts el 1986.

Un equip d'investigadors del Departament de Física de la UAB, format per Àlvar Sánchez, Carles Navau i Enric Pardo, ha elaborat un model teòric complet que permet estudiar amb detall la força magnètica de levitació que apareix en un superconductor d'alta temperatura en presèn-

cia d'un camp magnètic. Els models que existeixen actualment o bé són incomplets o tenen aproximacions que no són realistes. El model que han desenvolupat els investigadors de la UAB, en canvi, té en compte els anomenats «efectes de desimantació», que apareixen quan les mostres són finites (en contraposició a les mostres infinites utilitzades en els models teòrics no realistes).

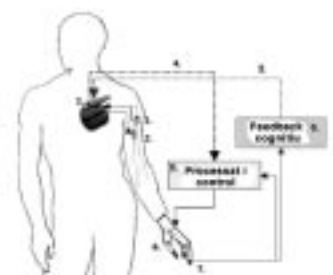
A més de la força de levitació, el model descriu de forma realista l'estabilitat de l'equilibri, és a dir, la resistència que ofereix el superconductor quan se li aplica una força que pertorba la seva posició (molt important per a la seguretat dels trens de levitació) i l'energia emprada per tornar a la posició d'equilibri en aquests casos. Els resultats d'aquesta recerca s'han publicat a la revista *Physical Review B*.

Projecte per desenvolupar una mà biònica

En el futur, les persones que han sofert l'amputació d'una mà podran utilitzar una pròtesi biònica quasi idèntica a una mà real. Aquest és l'objectiu d'un projecte europeu aprovat recentment, en què participen investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona, juntament amb científics del Centre Nacional de Microelectrònica (centre del CSIC al campus de la UAB) i quatre centres de recerca d'Itàlia, Alemanya i Dinamarca. La pròtesi en què treballen els científics del projecte Cyberhand es mourà amb precisió obeint els estímuls nerviosos de la persona que la porti, i li transmetrà les sensacions com si fos la mà autèntica. El resultat podrà beneficiar les més de cinquanta mil persones que cada any pateixen l'amputació d'una mà a Europa.

L'ús d'aquesta mà cibernètica requerirà la implantació d'un xip en contacte amb les fibres nervioses que connectaven el sistema nerviós amb la mà de la persona. Aquest xip interpretarà les intencions de l'usuari mitjançant el processament

dels senyals bioelèctrics de les neurones i transmetrà amb precisió les ordres del moviment a la mà artificial. Al mateix temps, la pròtesi recollirà dades de contacte, pressió i



1. Electrode que envia informació del cervell a la pròtesi (xip i cervell)
2. Electrode que envia al cervell informació de la pròtesi (xip i cervell)
3. Xip implantat per a l'interpretació i el registre neuronal
4. Control a distància de la pròtesi
5. Desenvolupament d'informació de la pròtesi a l'electrode
6. Mà biònica
7. Senyals transmeses a la pròtesi
8. Unitat externa per descodificar les intencions i controlar la pròtesi
9. Senyals per a enviar al cervell les dades recollides per la pròtesi

temperatura de manera similar a com ho fa el tacte d'una mà real, i les transmetrà al xip per tal que siguin enviades al cervell a través de les connexions amb els nervis. D'aquesta manera, la persona sentirà la mà cibernètica com si fos la seva autèntica mà.

La nova pròtesi que preparen els investigadors del projecte Cyberhand millorarà de forma clara les que actualment s'utilitzen, i es pot convertir en una alternativa molt interessant al trasplantament. Actualment, entre un 30 % i un 50 % de les persones amputades no utilitzen les pròtesis perquè ofereixen un control molt pobre dels moviments, no reben cap sensació i la percepció general és molt poc natural.

Els investigadors del Grup de Recerca en Neuroplasticitat i Regeneració Nerviosa, del Departament de Biologia Cel·lular, de Fisiologia i d'Immunologia de la UAB, dirigits pel professor Xavier Navarro, participaran en el projecte amb la posada al punt i el test amb animals de la tècnica que farà possible l'intercanvi d'informació entre els nervis i el xip, per tal de rebre estímuls de la mà i subministrar-li ordres. La inserció del xip en el sistema nerviós de la persona es basarà en la regeneració nerviosa. Aquesta tècnica permet que els axons del nervi entrin en contacte de forma natural amb els elèctrodes del xip a mesura que es regeneren quan el nervi ha estat seccionat.

Grup de Recerca sobre Migracions

El Grup de Recerca sobre Migracions (GRM), pertanyent al Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona, es va crear l'any 1992 i, des de llavors, el dirigeix la professo-

la sociologia o la història, participen en diferents recerques europees i col·laboren amb diverses institucions locals, nacionals i internacionals, com les universitats de Sussex i Warwick (Regne Unit), Toulouse-le Mirail (França) o la xarxa europea Eurofor, amb seu a Berlín.

En l'actualitat, el Grup de Recerca sobre Migracions treballa, sota la coordinació de Ricard Morén i de Miquel Solana, en diferents projectes i recerques, com ara «Immigració estrangera i canvi territorial a les petites ciutats i a l'Espanya rural: llocs privilegiats per a la integració social?», «Immigració i ocupació als mercats laborals europeus: pautes

te «Migracions a Catalunya: l'estat de la qüestió (1975-2000)», finançat per la Fundació Castellet del Foix, 2000-2001.

Altres projectes acabats darreterament han estat: «Migracions, activitat econòmica i població a Espanya»; «Relacions entre migracions i mercat laboral»; «Migració extracomunitària: tendències i previsions. Avaluació de l'impacte de la legislació sobre estrangers».

El GRM treballa ja en nous projectes, com la recerca «Migració, assentament i canvis socioeconòmics a Espanya. Processos d'integració social en petites ciutats i àrees rurals», finançada per l'Agència Espanyola



Web: seneca.uab.es/migracions

ra Àngels Pascual de Sans, una de les principals investigadores del país sobre migracions des dels anys seixanta.

El GRM desenvolupa recerca internacional en l'àrea de la migració i l'assentament des d'una perspectiva interdisciplinària, amb una especial referència a Catalunya i al sud d'Europa. Els seus investigadors, la majoria membres del Departament de Geografia, però també formats en els camps de l'antropologia, l'economia,



Membres del Grup de Recerca sobre Migracions.

d'entrada i intervencions institucionals», entre d'altres.

Entre les investigacions recentment finalitzades, destaca el projec-

te de Recerca (CICYT), i pròximament s'hi incorporarà una nova investigadora postdoctoral amb una beca Marie-Curie.

Migracions a Catalunya: l'estat de la qüestió

Entre el juliol de 2000 i el juny de 2001, Verónica de Miguel, Ricard Morén i Miquel Solana –tots tres, membres del GRM de la UAB– van realitzar la recerca dirigida per Àngels Pascual de Sans «Migracions a Catalunya: l'Estat de la qüestió (1975-2000)».

Aquesta investigació va tenir el finançament de la Fundació Castellet del Foix i va suposar, entre altres treballs, la realització d'una recerca documental que va donar lloc a una base de dades que recull més d'un miler de materials –entre llibres, articles, estudis, informes, etc.–, centrats en les migracions a Catalunya i apareguts durant el darrer quart del segle xx; una base de dades

de set-cents autors de treballs i estudis sobre temàtiques migratòries des d'una perspectiva científica, acadèmica i/o aplicada; una base de dades de desenes de publicacions d'organitzacions relacionades amb les migracions a Catalunya, i una base de dades estadística sobre migracions a Catalunya. Tant l'informe com la base de dades bibliogràfica s'acaben de publicar i es poden consultar a Internet mitjançant l'adreça <http://seneca.uab.es/migracions>

Amb vista a l'any vinent, hi ha previst l'endegament d'una actualització periòdica de les diverses bases de dades.

Estudis urbans i regionals europeus

Entre el 4 i el 7 de juliol, va tenir lloc, a l'Hotel Campus de la Universitat Autònoma de Barcelona, la 4th European Urban and Regional Studies Conference, que van organitzar el Departament de Geografia i la revista *European Urban and Regional Studies*, sota el títol (Re)situant Europa: Econòmies, Territoris i Identitats.

La sessió inaugural de la trobada internacional va consistir en la conferència «The nature of nationality», a càrrec de Verena Stolcke, professora del Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria de la UAB.

Les conferències de l'EURS s'han convertit en un fòrum de discussió sobre la relació entre els processos econòmics, polítics i culturals que determinen el mapa de les

regions i ciutats europees. Es va debatre també sobre les connexions entre les anàlisis teòriques i les polítiques de desenvolupament, i tam-

“transformacions dels llocs d'Europa en un context global”

bé sobre les transformacions dels llocs d'Europa en un context global més ampli.

El tema tractat és especialment rellevant en el món acadèmic actual de les ciències socials i té un caràc-

ter netament interdisciplinari. De fet, els processos d'integració econòmics i polítics tenen molta influència en la reformulació dels territoris i de les identitats, tant locals com nacionals i estatals. El congrés, que arriba a la Universitat Autònoma de Barcelona després d'haver tingut lloc a Exeter i Durham (Anglaterra) i a Voss (Noruega), ha estat, per temàtica, interdisciplinari i caràcter internacional, un punt de referència per als estudis europeus futurs.

Les discussions de les diferents sessions es van articular seguint els eixos següents: Noves formes de governabilitat?, Territori i identitat, Coneixent l'Europa postcolonial, Espai rural i medi ambient, (Des)integració i desenvolupament desigual, Ciutats, ciutadans i espais urbans, i Europa en l'economia global.

Estudiants a Pristina

Cinc estudiants de la UAB, d'un total de tretze pertanyents a la xarxa d'universitats Institut Joan Lluís Vives, van participar, del 15 de juliol al 2 d'agost, a la Universitat d'Estiu de Pristina 2002. L'estada d'estudiants de les universitats de la xarxa es va realitzar en el marc del Projecte de Cooperació Acadèmica amb la Universitat i Prishtinès, que duu a terme l'Institut Joan Lluís Vives. La Segona Universitat d'Estiu a la ciutat de

Pristina, Kosovo, estava organitzada per la Universiteti i Prishtinës (UIP) i l'Academic Training Association (ATA). El programa incloïa més de trenta cursos en anglès i albanès, conduïts per un professor local i un altre de visitant, amb vint alumnes de Kosovo i d'altres països a cada curs. Les temàtiques són variades i van des de les humanitats fins a les ciències naturals i les ciències socials. La majoria dels cursos tenen una durada de tres setmanes, amb tres hores lectives diàries, de dilluns a

divendres, que es complementen amb activitats addicionals, com ara conferències, debats o excursions.

Uns tres-cents universitaris van participar aquest estiu a la Segona Universitat d'Estiu de Pristina.

El juliol de 1999, el Consell General de l'Institut Joan Lluís Vives va acordar, per unanimitat, iniciar un programa de cooperació vers la reconstrucció del sistema universitari de Kosovo, i incorporar a la xarxa d'universitats la Universiteti i Prishtinës com a símbol d'aquest projecte.

Congrés internacional de topologia algebraica

Entre els dies 2 i 6 de juliol, prop de cent setanta investigadors d'arreu del món van participar en la sisena edició del congrés internacional 2002 Barcelona Conference on Algebraic Topology (BCAT), que va tenir lloc a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, a Barcelona. Es tracta d'un congrés que té lloc cada quatre anys i que, en les seves diverses edicions des de 1982, ha assolit un important prestigi internacional. El Centre de Recerca Matemàtica i el Grup de Topologia Algebraica de Barcelona van ser els responsables de l'organització del 2002 BCAT, mentre que la direcció científica va ser a càrrec de Jaume Agudé i Carles Broto, de la Universitat Autònoma de Barcelona, Carles Casacuberta, de la Universitat de Barcelona, i Haynes Miller, del Massachusetts Institute of Technology.

La Generalitat distingeix quatre investigadors

El dimecres 24 de juliol va tenir lloc el lliurament de les Distincions de la Generalitat per a la Promoció de la Recerca Universitària, que cada any atorga el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació a investigadors de les universitats catalanes que han destacat per la seva recerca. Els investigadors guardonats pertanyen a la Universitat Autònoma de Barcelona: Fàtima Bosch, catedràtica de Bioquímica i de Biologia Molecular, Jordi Castellanos, catedràtic de Filologia Catalana, i Borja de Riquer, catedràtic d'Història Contemporània, en la categoria d'investigadors reconeguts; i María José Vega, professora titular de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada, en la categoria de joves investigadors.



Observatorio de Salud y Mujer

La Fundació Biblioteca Josep Laporte, juntament amb el Grupo MSD, ha posat en marxa l'Observatorio de Salud y Mujer (OBSYM. www.obsym.org), un nou portal d'Internet que vol fomentar la recopilació i difusió d'informació sobre la salut de la dona i la promoció de les activitats en aquest camp realitzades per associacions de dones i pacients d'àmbit nacional i internacional.

Aquest projecte sorgeix com a resposta a la creixent necessitat d'informació de qualitat sobre salut que demanen els ciutadans, especialment les dones, sigui per les diferents necessitats de salut d'aquest col·lectiu, o per la seva tasca de «gestores» de salut en l'àmbit familiar.

L'OBSYM és una iniciativa innovadora en el camp de la salut a Espanya, que té la missió de fer arribar, a una audiència interessada, informació de qualitat; de desenvolupar activitats de formació i investigació en l'àrea, i de promoure la comunicació entre associacions de dones en temes de salut. OBSYM s'especialitza en les àrees clíniques següents: artrosi, asma, càncer, menopausa, migranya, osteoporosi, infecció per VIH, SIDA i afeccions cardiovasculars.

Tres de cada quatre dones afirmen que el nivell d'informació sobre salut al qual tenen accés no és bo, segons un estudi elaborat per l'Observatorio de Salud y Mujer. Aquest informe ha avaluat les necessitats i

“Les dones espanyoles consideren que la informació sobre salut és deficient”

carències d'informació sobre salut mitjançant les enquestes realitzades a 6.528 dones de tot Espanya.

Segons l'estudi, tot i que el 94 % de les dones estan preocupades per qüestions de salut, gairebé tres quarts parts, un 72 %, consideren que el nivell d'informació a què tenen accés és regular o dolent. A més, demostra que el coneixement i la comprensió dels temes de salut entre les dones espanyoles és insuficient.

Fundació Robert: formació continuada

La Fundació Doctor Robert ja té a punt el programa de formació continuada per al curs 2002-2003.

Els mestratges, postgraus i cursos d'especialització de la Fundació Doctor Robert s'emmarquen dins de l'àmbit de les ciències de la salut i de la vida i estan adreçat als diferents professionals d'aquest sector.

Entre les propostes per enguany, destaquen el mestratge de Direcció d'Institucions Sanitàries, el mestratge de Teràpia Familiar i la primera edició del mestratge de Plantes Medicinals i Fitoteràpia.

Com a diplomatures de postgrau, la Fundació Doctor Robert ofereix el curs Intervencions Sistèmiques en Contextos no Clínics i el curs de Plantes Medicinals i Fitoteràpia.

A més dels mestratges i diplomatures de postgrau, la Fundació Doctor Robert ha dissenyat un programa de cursos i jornades que tracten temes com ara l'atenció primària; la documentació i gestió de la informació clínica; el desenvolupament organitzacional, i la nutrició.

Campanya d'estiu 2002 d'UAB Campus

Les instal·lacions i els serveis UAB Campus han acollit, al llarg de l'estiu, cursos, trobades i congressos nacionals i internacionals, coordinats per l'Agència de Promoció d'Activitats i de Congressos.

El mes de juliol, Barcelona ha estat escenari de dos congressos multitudinaris: l'Annual Convention of Rotary International (vint mil delegats) i la XIV International Conference on AIDS (disset mil delegats), i molts dels seus participants s'han allotjat al SERHS Hotel Campus i a la Vila Universitària. Així mateix, les instal·lacions UAB Campus han acollit dos congressos científics de la UAB: la 4th European Urban and Regional Studies Conference, organitzada per la University of Durham juntament amb el Departament de Geografia, i el Joint Meeting of the British Association of Clinical Anatomists and Spanish Association of Anatomists, organitzat pel Departament de Ciències Morfològiques.

La primera setmana de setembre ha tingut lloc, a la Casa Convalescència, el congrés dels European University Public Relations and Information Officers, del qual són amfitrions els gabinets de comunicació de les universitats de Barcelona. Un any més, la UAB ha estat seu de la Trobada Internacional del Sindicat d'Estudiants i de la Conferència Internacional de Joventuts Musicals. Seguint la dinàmica d'altres estius, el SAF i la Vila Universitària han acollit diverses activitats esportives, com ara el III Torneig IAPP Vallès i el Torneig Internacional d'Handbol.

També cal destacar la presència d'estudiants nord-americans i italians dels programes d'ensenyament de llengües d'UAB Idiomes.

UAB Idiomes

UAB Idiomes serà, a partir d'ara, el nom dels serveis i les escoles d'idiomes de la Universitat Autònoma de Barcelona. La unificació d'aquesta marca aixopluga el Servei d'Idiomes Moderns (SIM) del campus de Bellaterra, l'Escola d'Idiomes de Sabadell i UAB Idiomes de la Casa Convalescència.

El curs 2002-2003 serà l'Any de les Llengües a la UAB, i coincidirà amb el 25è aniversari de l'entrada en funcionament del Servei d'Idiomes de la UAB. Per commemorar aquests esdeveniments, UAB Idiomes ha preparat un seguit d'ofertes promocionals en tots els seus cursos, que s'afegiran als descomptes i les promocions habituals per als membres de la comunitat universitària.

Conèixer les biblioteques



La xarxa de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona disposa de vuit biblioteques, especialitzades segons les àrees de coneixement:

- BIBLIOTECA D'HUMANITATS
- BIBLIOTECA DE CIÈNCIES I D'ENGINYERIES
- BIBLIOTECA DE CIÈNCIES SOCIALS
- BIBLIOTECA DE COMUNICACIÓ
I HEMEROTECA GENERAL
- BIBLIOTECA DE MEDICINA
- BIBLIOTECA DE VETERINÀRIA
- BIBLIOTECA UNIVERSITÀRIA DE SABADELL
- CARTOTECA GENERAL

El Servei de Biblioteques de la UAB ofereix als seus usuaris serveis com la consulta a la sala, el servei de préstec, la reproducció de documents, la biblioteca electrònica i el préstec interbibliotecari, entre d'altres. Al web de cada biblioteca, s'hi pot trobar la informació detallada dels seus serveis i de les àrees temàtiques en què s'especialitzen.

Enguany, i com cada inici de curs, el Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona organitza una sèrie de cursos, Conèixer les Biblioteques de la UAB, per afavorir-ne el coneixement per part dels membres de la comunitat universitària. En aquests cursos es tractaran temes com els serveis que ofereixen les biblioteques, com es consulta el catàleg, on es localitzen els documents, el funcionament del préstec, d'Internet o de les bases de dades.

Aquesta iniciativa és totalment gratuïta i pot participar-hi qualsevol alumne de primer, segon i tercer cicle, professor i personal d'administració i serveis de la UAB. Per realitzar la inscripció, es pot anar a la biblioteca en la qual s'estigui interessat o emplenar el formulari electrònic de la pàgina web.

Les dates de realització dels cursos es poden consultar a l'adreça d'Internet de cada biblioteca. S'hi pot accedir des del web del Servei de Biblioteques: www.bib.uab.es

Pla d'Autoprotecció

A finals de l'any 2001, l'equip de govern va encarregar al Servei de Prevenció la redacció del Pla d'Autoprotecció General del Campus de Bellaterra.

Després de successives versions presentades al Comitè de Seguretat i Salut (CSS) i a altres òrgans de representació, l'Oficina de Seguretat i d'Higiene Ambiental (OSHA) ha posat a la seva pàgina web l'última versió (4.0), que ha estat revisada per la Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil de la Generalitat, i que ha incorporat els suggeriments dels seus tècnics.

Les esmenes o propostes de millora del document es poden enviar fins al 30 de setembre.

L'adreça on podeu revisar-la és: <http://www.uab.es/osha/>

Publicacions



Parentiu a Jambun. Canvis i continuïtats en una comunitat aborigen d' Austràlia.

Anna Piella Vila. 290 p.; 16 x 23 cm; 21 euros

Aproximació a la dinàmica que envolta les relacions de parentiu en una comunitat aborigen del nord-est d'Austràlia. En el procés de construcció del parentiu, les continuïtats des del passat representen el marc de referència en el qual les noves pautes es van incorporant. Però la situació d'inestabilitat i marginació on aquestes pautes es desenvolupen amenacen la seva pròpia permanència.



La literatura infantil i juvenil catalana: un segle de canvis.

Teresa Colomer (Ed.). 270 p.; 22,5 x 15,5 cm; 16,50 euros

Els canvis més significatius de la societat catalana en el segle xx són presents en el seguit d'articles que es troben en el llibre editat pel Servei de Publicacions de l'ICE de la UAB, que aglutina els treballs duts a terme per diversos professors d'universitat, els quals analitzen la literatura adreçada als infants, des dels orígens i des de les primeres antologies de començament de segle fins a la seva recuperació, als anys setanta, després del desert franquista.



Conferència Internacional sobre Comunicació Intercultural

El fonamentalisme és el principal enemic de la comunicació intercultural, perquè pretén una cultura única, no tolera l'ambigüitat i no vol aprendre dels altres.

Amb aquestes paraules, el sociòleg i director de la London School of Economics, Anthony Giddens, va concloure la seva intervenció a la sessió plenària d'obertura de la 23a Conferència Internacional sobre Comunicació Intercultural, de l'Associació Internacional d'Estudis en Comunicació Social (AIECS), que va tenir lloc del 21 al 26 de juliol.

En aquesta mateixa sessió, hi van participar també l'escriptora Taslima Nasreen, reconeguda lluitadora per la defensa dels drets humans de Bangla Desh; l'exdirector general de la Unesco, Federico Mayor Zaragoza, president de la Fundació para una Cultura de Paz; i la investigadora mexicana Rossana Reguillo, especialista en l'estudi de la cultura urbana. Nasreen va reclamar una «comunicació constructiva sense malentesos», i Reguillo va parlar d'un «discurs apocalíptic que expandeixen els mitjans, en què es fa ressò de la identitat deteriorada de Llatinoamèrica i es propaga la por pel perill de les cultures diverses».

D'altra banda, Federico Mayor Zaragoza va posar en relleu els perills de la «clonació espiritual i cultural» que comporta la globalització, i va assenyalar que «la diversitat és quelcom que es pot comunicar, i és precisament gràcies a aquesta comunicació que es pot preservar».

A la sessió inaugural, hi van ser presents Miquel de Moragas, director de l'Institut de la Comunicació (InCom), que organitzava la conferència; Jordi Vilajoana, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; i Rafael Grasa, secretari general i vicerector de Relacions Institucionals de la UAB.

El conseller de Cultura, Jordi Vilajoana, en el seu discurs inaugural va parlar del problema

de la globalització: «Més que un problema, cal entendre-la com un repte que tenen la majoria de les cultures per sobreviure en un món dominat

d'un nou ordre mundial més just i pacífic.

Un aspecte significatiu de la conferència va ser que, per primera vegada en la història de la l'AIECS, creada l'any 1957 amb el suport de la Unesco, es va posar en marxa un programa de beques adreçades als investigadors d'universitats i institucions de països que disposen d'escassos recursos per participar en reunions acadèmiques internacionals. A més, es va prestar una atenció especial a les sol·licituds de joves investigadors i a la concessió equitativa dels ajuts entre gèneres.

La conferència es va estructurar en dues sessions plenàries amb catorze seccions (que abracen temes relatius a legislació o política de comunicació), onze grups de treball (fractura digital, cultura popular...) i altres sessions i taules rodones, com l'organitzada conjuntament per la Unesco i l'AIECS sobre la pròxima cimera mundial sobre la societat de la informació.

La seu de la conferència va ser l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona, tot i que algunes activitats es van desenvolupar en seus d'altres institucions, com l'Institut d'Estudis Catalans (sessions de sida i comunicació i de joves investigadors), les universitats Ramon Llull i Pompeu Fabra («Tres 11 de setembre: Catalunya, Xile i Nova York»), el Foment de les Arts Decoratives («Gaudí, art i comunicació intercultural») o el FC Barcelona («Mitjans de comunicació i esport»).

Entre les institucions que van col·laborar en el suport de la conferència, cal esmentar diversos departaments de la Generalitat (Presidència; Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Cultura) i ministeris (Afers Exteriors, Ciència i Tecnologia, i Educació, Cultura i Esport), com també la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona. La conferència es va emmarcar dins de les activitats preparatòries del Fòrum Universal de les Cultures Barcelona 2004, que també va prestar-hi el seu suport.



Anthony Giddens.

per les estratègies de mercat homogeneïtzadores».

Per la seva banda, Moragas va comentar que el principal objectiu de la conferència era «investigar la comunicació intercultural per construir la cultura de la pau». També va destacar que mai no s'havien aplegat tants investigadors en comunicació com en aquesta conferència, en què més de set-cents investigadors de tot el món es van aplegar a Barcelona per tractar el tema de la comunicació intercultural, partint de la idea que el diàleg entre les cultures és una eina fonamental per a la construcció

Xavier Tolsa rep el prestigiós premi Salem

L'investigador del Departament de Matemàtiques Xavier Tolsa, de 35 anys, ha estat el primer matemàtic de tot l'Estat a guanyar el prestigiós premi Salem, atorgat per la Princeton University.

Aquest premi, que honora la memòria del matemàtic grec Raphaël Salem, es concedeix des de 1968 a un matemàtic jove que hagi fet contribucions excepcionals en les principals àrees d'interès d'aquest científic: l'anàlisi de Fourier i l'anàlisi harmònica.

Durant el darrer any, Xavier Tolsa ha tancat tres problemes importants en aquest àmbit, tots ells amb una tradició històrica llarga: el problema de Painlevé, la semiadditivitat de la capacitat analítica i la conjectura de la frontera interior.

Xavier Tolsa va estudiar Enginyeria Industrial a la UPC i la Llicenciatura de Matemàtiques a la UB; es va doctorar en Enginyeria per la UPC i en Matemàtiques per la UAB; actualment, és becari del programa Ramón y

Cajal adscrit al Departament de Matemàtiques de la UAB.

El comitè del premi Salem està constituït per J. Bourgain (medalla Fields, equivalent al premi Nobel), C. Fefferman (medalla Fields), P. Jones, N. Nikolskii, J. C. Yoccoz (medalla Fields). Anteriorment guanyadors del premi són: N. Varopoulos, Y. Meyer, C. Fefferman, T. Körner, B. Dahlberg, G. Pisier, P. Jones, A. Aleksandrov, J. Bourgain, T. Wolff, N. Makarov, C. McMullen (medalla Fields), S. Konyagin i T. Tao.